

[Stinus.]

yde et lille bidrag i den store sammenhæng, men vi er med i arbejdet. Det radikale venstre ser gerne nye ideer til en yderligere udbygning af vor bistand til den teknisk og økonomisk tilbagestående del af verden taget op til overvejelse. Også vi mener, at bistanden til udviklingslandene skal være hjælp til selvhjælp, og at bistanden først og fremmest skal tjene til at gøre udviklingslandene økonomisk og politisk fuldt selvstændige, men det har da vist i øvrigt hele tiden været målet for den danske u-landshjælp, også under den foregående regering.

På det radikale venstres vegne skal jeg fastholde en klar afstandtagen fra Portugals kolonikrige i Afrika. Jeg kan samtidig give udtryk for tilfredshed med, at denne opfattelse deles af den danske regering. Dette fremgår både af udenrigsministerens bemærkninger her i dag og af Danmarks stillingtagen til den resolution, der blev vedtaget af FN's generalforsamling den 29. november. Denne resolution vender sig i stærke vendinger imod Portugals politik i Afrika og lader ingen tvivl tilbage om Danmarks stilling.

I Den nordatlantiske Traktat hedder det, at deltagerlandene er fast besluttet på at sikre deres fælles frihed, fælles traditioner og kultur, hvilende på demokratiets og den personlige friheds grundsætninger og på lov og ret. Nu vel, NATO er en militær alliance; og de portugisiske områder i Afrika ligger uden for det område; der militært dækkes af Atlantpagten, men efter det radikale venstres opfattelse kan vi alligevel ikke ganske frasige os et ansvar, i hvert fald et moralsk ansvar — sammenlign de idealer, der ligger til grund for Atlantpagten — for vore allieredes opførsel også uden for traktatområdet.

Jeg kan kun glæde mig over udenrigsministerens bemærkninger om, at regeringen i NATO har vendt sig imod de ikke-demokratiske tilstande, der råder i visse medlemslande. Vi ved jo bl. a., at dette skete på NATO-ministerrådsmødet i Reykjavik. Vi håber, at regeringen også kan finde anledning til inden for NATO at vende sig imod de mildt sagt ikke-demokratiske tilstande, som råder i områder under visse medlemslandes kontrol, således som dette allerede er sket i den tidligere nævnte FN-resolution.

Også med hensyn til visse NATO-landes våbenleverancer til Grækenland og Portugal finder vi det — med samme motivering: det moralske ansvar — naturligt, om spørgsmålet rejses over for disse lande. Vi deler i øvrigt fuldt ud udenrigsministerens bedømmelse af, at der i virkeligheden ikke er nogen uenighed mellem regering og forslagsstillerne om bedømmelsen af de udenrigspolitiske spørgsmål, det her drejer sig om.

Hvad angår Nigeria og Biafrakrigen, må det radikale venstre stærkt beklage, at det ikke er lykkedes at finde grundlag for at rejse spørgsmålet i De Forenede Nationer. Jeg har noteret mig udenrigsministerens bemærkninger om de underhåndsdrøftelser, der har været foretaget med en række lande, herunder de nordiske, og kan kun beklage, at det fornødne grundlag ikke er blevet fundet, i særdeleshed at det ikke har været muligt at skaffe det fornødne flertal for spørgsmålets behandling i sikkerhedsrådet.

Også jeg har været opmærksom på, at ikke engang en eneste af de fire afrikanske stater, der har anerkendt Biafra, har været villig til at tage et initiativ i FN. Jeg håber, at den danske regering over for disse fire afrikanske lande — og i øvrigt også over for andre afrikanske lande — har understreget, at borgerkrigen i Nigeria i meget høj grad kan medvirke til at nedsætte Afrikas omdømme. Der er et og andet, der tyder på, at mere ansvarlige afrikanske ledere, f. eks. præsident Nyerere i Tanzania og præsident Kaunda i Zambia, indser, at hele Afrikas anseelse lider skade. OAU, Organisationen for afrikansk Enhed, vedtog på et møde i Algeriet i september, at krigen i Nigeria er et indre nigeriansk og et afrikansk anliggende. Denne beslutning kan forklares på mange måder, men den pålægger de afrikanske ledere, alle afrikanske ledere, et medansvar for tragedien i Nigeria-Biafra. Det afgørende er nu, hvordan de får praktiseret dette medansvar. Jeg håber, at udenrigsministeren har benyttet sit nylige besøg i Østafrika til at hviske de afrikanske ledere et og andet herom i øret.

Man kunne også nævne stormagternes totale mangel på ansvar, man behøver blot at omtale våbenleverancerne til de stridende parter, som den danske regering jo klart har taget afstand fra i FN.

Af to grunde må jeg beklage, at det ikke